Populärversion

HJÄRTA OCH PULS ÖSTERSUND

– en levande och hållbar plats 2030

Upplevelse- och platsutvecklingsstrategi

VAD ÄR HJÄRTA OCH PULS ÖSTERSUND?

Hjärta och puls Östersund – en levande och hållbar plats 2030 är en upplevelse- och platsutvecklingsstrategi som ska stärka platsens attraktionskraft, hållbarhet och livskvalitet, nu och för kommande generationer. Strategin tar vid efter Plan för besöksnäringen 2019–2024 och bygger vidare på dess prioriteringar. Den har tagits fram i dialog med näringsliv, föreningar, invånare och offentliga aktörer och utgår från varumärkesplattformen Östersundspulsens fyra fokusområden – platsens identitet, livsstil, kultur och position.

Tillsammans kan vi stärka vår förmåga att bidra till den unika pulsen mellan stad, sjö och fjäll som kännetecknar Östersund. Strategin är vägledande och anger vad vi tillsammans ska prioritera, medan hur arbetet ska genomföras beskrivs i separata aktivitetsplaner och samverkansinsatser för att omsätta visionen i praktiken.

VARFÖR GÖR VI DETTA?

För att Östersund ska fortsätta vara en plats som människor väljer, återvänder till och vill vara del av behöver vi arbeta gemensamt och långsiktigt. Strategin definierar vår gemensamma ambitionsnivå för Östersunds utveckling som plats. Med *Östersund* menar vi både stad och landsbygd – hela den sammanhållna platsen som tillsammans skapar vår attraktionskraft.

I en tid av global osäkerhet, klimatförändringar och snabb teknologisk utveckling behövs en gemensam riktning för att säkerställa att platsen utvecklas ansvarsfullt, inkluderande och konkurrenskraftigt. Östersund är det pulserande hjärtat mitt i Jämtland. Vi vill vara en plats där upplevelser, evenemang och platsens utveckling sker med omtanke om människorna, naturen, kulturen och planeten.

SKANNA QR-KODEN FÖR ATT LÄSA DEN FULLSTÄNDIGA VERSIONEN AV UPPLEVELSE- OCH PLATSUTVECKLINGSSTRATEGIN

Utgivare: Destination Östersund | **Kontakt:** Mikael Jonsson
Text: Joanna Gustafsson, Destination Östersund | **Foto:** Bildbank Destination Östersund / Bildbank Östersunds kommun / Göran Strand, Tina Stafrén, Håkan Wike, Carl Snell, Henrika Lavonius Wike.
Pressbild: SJ | **Grafisk form och produktion:** Nestorville | **Tryck:** Printson

Denna strategi är primärt framtagen som en pdf. En mindre upplaga om 300 ex har tryckts på FSC & Svanenmärkt svenskt papper i Sverige för minsta möjliga klimatavtryck.

FSC MIX Papper FSC® C074394

SVANENMÄRKT Trycksak 3041 0417

BESÖKSNÄRINGENS ROLL I PLATSUTVECKLINGEN

Besöksnäringen och upplevelser är en viktig del av Östersunds utveckling – miljömässigt, ekonomiskt, socialt och kulturellt. Genom möten mellan människor och kulturer stärks förståelse, delaktighet och gemenskap. När platsen utvecklas med omtanke och kvalitet blir Östersund en bättre plats att bo, verka och besöka året runt.

1. Den skapar jobb och stärker ekonomin

Besöksnäringen ger arbete inom handel, restaurang, boende, aktiviteter, kultur och transporter. Den bidrar till lokalt företagande och en levande stad och landsbygd.

2. Den stärker vår identitet och attraktionskraft

Genom mat, kultur, idrott, natur och evenemang synliggörs det som är unikt med Östersund. Pulsen mellan stad, sjö och fjäll, lokalt hantverk och samisk kultur förstärks. Det ökar stoltheten och gör platsen mer attraktiv.

3. Den bidrar till hållbar och inkluderande utveckling

Besöksnäringen skapar miljöer och mötesplatser där både invånare och besökare trivs, samtidigt som arbetet för att minska miljöpåverkan från evenemang, aktiviteter och resor stärks.

4. Den driver innovation och utvecklar utbudet

Nya upplevelser, samarbeten och koncept växer fram. Utveckling sker inom produktutveckling, digitalisering, paketering, värdskap och mobilitet för att möta nya beteenden och målgrupper.

5. Den bidrar till regenerativ utveckling

Det innebär att inte bara minska negativ påverkan, utan också skapa positiva värden genom att stärka natur, kultur och lokal-samhälle. På så sätt kan besöksnäringen bidra till levande miljöer, stark gemenskap och ett robust Östersund.

TILLSAMMANS FÖR ÖSTERSUND

Utvecklingen av Östersund som hållbar destination bygger på samverkan. Ingen aktör kan ensam driva utvecklingen – styrkan ligger i hur vi arbetar tillsammans, hur vi samordnar våra resurser och hur vi bidrar där vi har störst påverkan. Utvecklingen står och faller med var och en av oss – vi blir det vi gör tillsammans. Strategin visar riktningen, men det är i samverkan som den blir verklighet.

Genom samverkan, innovation och omtanke skapar vi ett Östersund där hjärta och puls fortsätter att växa, varje dag, året runt.

VAD BETYDER DETTA FÖR DIG SOM FÖRETAGARE?

Strategin skapar fler möjligheter för dig att utveckla din verksamhet i ett starkare och mer samlat Östersund.

Fler besökare – året runt

Strategin fokuserar på fler reseanledningar och längre vistelser, särskilt under tider på året med färre besökare.

Starkt värdskap – starkare relationer

Nöjda invånare och besökare blir ambassadörer, återkommer oftare och väljer ibland att flytta hit.

Tydligare identitet – enklare att marknadsföra platsen

Östersundspulsen ger ett gemensamt uttryck som stärker alla som verkar här.

Mer samverkan och gemensamma satsningar

Företag, akademi, offentlig sektor och kultur aktiveras i större samarbeten.

Fokus på hållbarhet

Krav och förväntningar från besökare och invånare förändras – strategin ger riktning för hur vi möter dem.

SOM FÖRETAG KAN DU:

- Bidra till fler upplevelser genom att utveckla erbjudanden som lockar året runt.
- Skapa starkt värdskap som gör invånare och besökare till ambassadörer och återkommande gäster.
- Använda Östersundspulsen i din kommunikation.
- Delta i samarbeten mellan företag, akademi, offentlig sektor, idrott och kultur.
- Utveckla din verksamhet med fokus på social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.
- Anpassa erbjudanden och arbetssätt efter förändrade krav och förväntningar från gästen.

HUR KAN INVÅNARE OCH BESÖKARE BIDRA?

En hållbar och levande plats skapas tillsammans. Invånare och besökare är inte enbart mottagare av upplevelser – utan aktiva medskapare av Östersunds utveckling.

Genom medvetna val i vardagen och under vistelsen kan både invånare och besökare bidra till att stärka platsens natur, kultur, idrott och lokala näringsliv. Det handlar om att visa respekt för människor och miljö, ta ansvar för sin påverkan och bidra till den gemenskap som kännetecknar Östersund.

INVÅNARE KAN BIDRA GENOM ATT:

- Vara ambassadörer för platsens värden och kultur.
- Delta i dialog, föreningsliv och lokala initiativ.
- Stödja lokala företag och hållbara alternativ.

BESÖKARE KAN BIDRA GENOM ATT:

- Vara en upplyst besökare som upplever mer och stannar längre.
- Visa hänsyn till natur, kultur och människorna som bor här.
- Göra medvetna val kring resor, boende och konsumtion.
- Respektera lokala traditioner, regler och levnadssätt.
- Bidra till platsen genom engagemang, kunskapsutbyte och positiva möten.

HÅLLBARHETSRAMVERK SOM VISAR RIKTNINGEN

Hållbar utveckling innebär att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter. Hållbar besöksnäring definieras som en näring som tar ansvar för ekonomisk, social och miljömässig påverkan utifrån besökares, företags, miljöns och lokalsamhällets behov.

Agenda 2030 är ett globalt ramverk med 17 mål för hållbar utveckling. De ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensionerna är integrerade och beroende av varandra. Strategins mål, insatsområden och indikatorer är i linje med Agenda 2030 och bidrar till en helhetssyn där upplevelser, evenemang och platsens identitet är verktyg för omställning, innovation och social sammanhållning.

Följande mål är särskilt relevanta för upplevelse- och platsutvecklingen i Östersund:

- **Mål 8 – Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt:** Genom att utveckla en hållbar och upplevelsebaserad besöksnäring året runt skapas nya arbetstillfällen med fokus på långsiktig lönsamhet och socialt ansvarstagande.

- **Mål 11 – Hållbara städer och samhällen:** Platsutvecklingen ska bidra till inkluderande, trygga och tillgängliga platser samt en hållbar stadsmiljö, grönområden och stadsnära friluftsliv.

- **Mål 12 – Hållbar konsumtion och produktion:** Genom förflyttning mot cirkulära affärsmodeller, hållbara evenemang och främjande av lokalt producerade varor och tjänster minskar resursanvändningen och avfallet.

- **Mål 13 – Bekämpa klimatförändringarna:** Målinriktade åtgärder för minskade utsläpp från transporter, energieffektiva lösningar och utsläppsreducering genom hela besöksnäringskedjan där alla kan bidra.

Global Sustainable Tourism Council – GSTC

GSTC har utvecklat en global standard för hållbar besöksnäring som hjälper destinationer och företag att utveckla, mäta och förbättra sitt arbete. Standarden kompletterar Agenda 2030 genom att tydliggöra hur besöksnäringen kan bidra till platsutveckling och värde för invånare. Strukturen används för att utveckla, följa upp och förbättra hållbarhetsarbetet inom fyra områden:

- **Effektiv destinationsförvaltning**
- **Social och ekonomisk hållbarhet**
- **Kulturell hållbarhet**
- **Ekologisk hållbarhet**

MÅLBILDER 2030

För att styra utvecklingen i en hållbar riktning har tre målbilder definierats. Dessa speglar strategins utpekade globala hållbarhetsmål och invånarnas samt aktörernas önskemål om framtidens Östersund.

EKOLOGISK MÅLBILD – MILJÖ OCH KLIMATSMART

- Östersund är en förebild i klimatanpassning, förnybar energi och cirkulär ekonomi.
- Transporter sker med låga utsläpp tack vare ökad andel aktiv mobilitet och nyttjande av kollektivtrafiken på platsen.
- Större utbud av hållbara upplevelser.

SOCIAL MÅLBILD – VÄLKOMNANDE OCH INKLUDERANDE

- Invånare känner sig delaktiga och stolta över Östersunds utveckling och identitet.
- Alla – oavsett bakgrund, ålder eller förutsättningar – har tillgång till kultur-, idrotts-, natur-, och friluftsupplevelser.
- Platsen Östersund erbjuder trygghet, möten, lugn och rörelse året runt som stärker hälsa, gemenskap och tillit.
- Samisk kultur och samiska språk ska ges utrymme och stärkas som en levande del av Östersunds gemensamma identitet.

EKONOMISK MÅLBILD – LEVANDE OCH ATTRAKTIVT ÅRET RUNT

- Besöksnäringen skapar hållbar tillväxt och sysselsättning året runt.
- Lokala företag och civilsamhället växer genom innovation, entreprenörskap och samverkan.
- Östersund är ett attraktivt val för inflyttare, etableringar samt för unga som vill återvända eller studera vidare.

VISION 2030 – ETT BÄTTRE ÖSTERSUND

Ett bättre Östersund – där hjärta, upplevelser och samhörighet med platsen, naturen och människorna skapar framtidens livskvalitet.

Östersund 2030 är en hållbar, levande och välkomnande plats där människor möts, trivs och växer. Här samspelar natur, kultur, innovation och gemenskap. Vi tar ansvar för miljö, kulturarv och framtida generationer – och utvecklar upplevelser som skapar stolthet, livskvalitet och attraktionskraft året runt.

Här är platsen både globalt relevant och djupt lokalt rotad. Här möts människor i gemensamma rum, i kulturen, i idrotten, i naturen och i vardagen. Den pulsen – tillsammans med platsens hjärta – skapar ett bättre Östersund där upplevelser, samhörighet och omtanke formar framtidens livskvalitet.

NULÄGE OCH ANALYS

KOMMUNIKATION OCH MÅLGRUPPER

För att växa som ansvarstagande destination ska kommunikationen utgå från platsens identitet, värden och förutsättningar. Förändrade resmönster, digitalisering och ökade hållbarhetskrav kräver en tydligare och mer datadriven målgruppsstrategi. Gränsen mellan besökare och invånare suddas ut, vilket gör det viktigt att kommunicera till dem som vill bo, verka och vistas i Östersund.

EVENEMANG OCH MÖTEN

Östersund är en etablerad evenemangsstad med starkt värdskap, hög kompetens och god tillgänglighet. Staden är ledande inom vinterparaport och kan arrangera evenemang och möten året runt. Evenemang stärker platsvarumärket, skapar ekonomiska effekter och ger värde för kultur och näringsliv. Mötesmarknaden har utvecklingspotential, från affärsmöten till kongresser.

453 000
kommersiella gästnätter 2024

64,5%
beläggnings-grad

Omsättning i besöksnäringen
1 MILJARD

STADSKÄRNANS UTVECKLING OCH ROLL

Östersund ska ha en trygg, levande och inbjudande stadskärna där natur och stad möts, tradition och nytänkande samspelar och varje plats fyller ett tydligt syfte – varje vecka, året runt. Arbetet vilar på tre grundpelare:

- **Platsens uttryck** – gestaltning, trygghet, tillgänglighet, årstidsanpassning
- **Platsens innehåll** – evenemang, handel, mat & dryck, kultur, lekfullhet och vardagsupplevelser
- **Platsens människor** – delaktighet, värdskap och samverkan mellan aktörer

En levande stadskärna kräver helhetsperspektiv där trygghet, innehåll och infrastruktur utvecklas parallellt.

Stadskärnans roller

- **Vardagsrum** – trygg, välkomnande och tillgänglig
- **Handelsplats** – handel som upplevelse och möte
- **Galleri** – konst och kultur som stärker identitet
- **Trädgård** – gröna ytor som bidrar till trivsel och biologisk mångfald
- **Upplevelse** – kultur, mat, hantverk och evenemang i samspel
- **Lekplats** – rörelse och aktiviteter för alla åldrar
- **Kreativ mötesplats** – nya möten mellan invånare, företag, studenter och besökare

4,4
i bemötande på skalan 1-5

Styra mot kommunens mål
75 000
invånare år 2040

FYRA STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN

De fyra fokusområdena är strategins kärna och bygger på Östersundspulsen – vår gemensamma berättelse om platsen. Här möts hjärtat – platsens unika identitet, och pulsen – rörelsen som driver oss framåt.

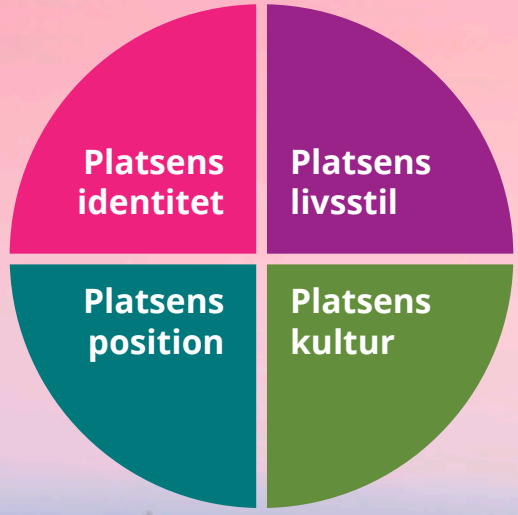

PLATSENS IDENTITET

– Staden i Jämtland

Östersund är en unik kombination av stadspuls och närhet till naturen. Identiteten formas av kultur, kreativitet, mat, entreprenörskap och samiskt kulturarv.

VI VILL:

- Stärka stadskärnan som vardagsrum, handelsplats och mötesplats
- Synliggöra kulturarv, samisk identitet och lokala värden
- Skapa fler reseanledningar året runt och längre vistelser
- Bidra till fler företag, fler arbetstillfällen och hållbar tillväxt

EXEMPEL PÅ NÅGRA INDIKATORER:

- 3 nya utvecklingsområden i stadskärnan enligt modellen Business Improvement District (BID) till 2030
- Minst 10 nya konst-, kultur- eller ljusinstallationer
- Ökad vistelselängd: 4,5 dagar 2030 (3,5 dagar 2023)
- Omsättning inom besöksnäringen: 2 miljarder 2030 (1 miljard 2024)

PLATSENS LIVSSTIL

– Ett aktivt och meningsfullt liv

Östersund erbjuder tillgång till natur, friluftsliv och fem årstider – bara minuter från stadskärnan. Här är balans mellan aktivitet och vilopuls naturlig.

VI VILL:

- Utveckla och bevara stadsnära natur på ett hållbart sätt
- Skapa fler outdoor- och livsstilsbaserade upplevelser och aktiviteter
- Förlänga säsonger och sprida besökstryck

EXEMPEL PÅ NÅGRA INDIKATORER:

- Minst 8 nya upplevelser och paketeringar 2030
- Andel besökare som är ambassadörer: 52% (48% 2025)
- Net Promoter Score besökare: 30 (26, 2025)

PLATSENS KULTUR

– Människor och idéer

Östersund är en kreativ plats där kultur, gastronomi, berättelser och mångfald skapar värme och sammanhang. Samisk kultur och lokal mat är viktiga delar av identiteten.

VI VILL:

- Stärka kulturens och gastronomins roll i platsutvecklingen
- Utveckla samarbeten mellan kultur, samiska aktörer, akademi och näringsliv
- Skapa upplevelser och evenemang som är inkluderande och värdeskapande

EXEMPEL PÅ NÅGRA INDIKATORER:

- Minst 5 nya kultur- eller matbaserade reseanledningar till 2030
- Betyg i värdskap och bemötande: 4,6 på en 5-gradig skala (4,4 2025)
- Minst 80% av invånarna upplever att besöksnäringen bidrar positivt

PLATSENS POSITION

– Östersund i världen

Östersund bidrar långt utanför regionens gränser genom internationella evenemang, gastronomi, kultur, idrott, universitet och forskning. Besöksnäringen skapar relationer, synlighet och möjligheter.

VI VILL:

- Öka internationell synlighet
- Stärka mötes- och evenemangssektorn
- Utveckla Östersunds position som en hållbar och ansvarstagande destination

EXEMPEL PÅ NÅGRA INDIKATORER:

- Evenemangs och mötesförfrågningar har ökat med 50%
- 100% av återkommande evenemang har en offentlig hållbarhetspolicy
- 85% hållbarhetscertifierade hotellrum år 2030 (70% 2025)
- Minst 4 nya upplevelser för internationell marknad

SÅ FÖLJER VI UPP ARBETET

- **Uppföljning sker årligen genom mätning av indikatorer.**
- **En större avstämning görs 2028.**
- **Arbetet samordnas av Destination Östersund i nära dialog med Östersunds kommun, företag och föreningar.**
- **Aktivitetsplaner tas fram för att omsätta strategin i praktiken.**

HJÄRTA OCH PULS ÖSTERSUND ÄR VÅR GEMENSAMMA RIKTNING FRAMÅT

Genom ansvar, samverkan och mod omsätter vi ord i handling och utvecklar en levande, inkluderande och hållbar plats där människor vill leva, arbeta, besöka och växa. Tack till alla som bidragit med kunskap, insikter och engagemang under processen. Nu fortsätter arbetet – i vardagen, i möten, i beslut och i de initiativ som formar framtidens Östersund.

nestorville.se | printson.se

destination östersund

MEDFINANSIERAS AV

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN
JÄMTEN HERJEDAELIEN DAJVE

Medfinansieras av Europeiska unionen